

Pěchota u nás a v cizině.

Nadporučík Karel Gruncel:

Zkušenosti s jednotně organisovanou četou u německé pěchoty a návrh nové organisace.

Jednotná organisace německé pěší čety byla před několika lety přijímána německými vojenskými autoritami velmi příznivě. Avšak dnes je tato organisace podrobována analýze a je předmětem četných diskusí v německé vojenské literatuře, zda se jednotná organisace čety osvědčila v praxi. Němci přiznávají, že se v praxi objevily u jednotně organisovaných čet tyto nedostatky (viz Mil. Wochenblatt čís. 22, 1934):

1. Jednotně organisovaná četa potřebuje velmi kvalitního velitele čety a velitelů družstev, kteří musí uvést v soulad zbraně svých družstev (lehký kulomet, pušky, pistole, ruční granáty) za všech situací, musí usměrňovat v pohybovém boji pohyb a palbu. Již v míru lze dosti těžko nalézt u rot skutečně dobré velitele družstev. A ve válce to bude věc ještě těžší.

2. Již za přibližování v blízkosti nepřítele a v prvním období zjednání dotyku nebude velení čety a družstev tak jednoduché. Velitel má řídit pohyb družstva a zároveň palbu svého kulometu. V nepřátelské palbě bude toto řízení ještě více ztíženo.

3. Dnešní jednotně organisovaná německá četa není dosti silná, aby mohla na př. na menší vzdálenosti od nepřítele (asi od 200 m, kdy již nemůže být pěchota podporována těžkými kulomety nebo lehkými děly se zřetelem na bezpečnost) samostatně útočit na nějaký odpor.

Nepřátelský kulomet, dobře umístěný ve vybudovaném obranném postavení, musí být postřelován nejméně dvěma vlastními kulomety, aby bylo dosaženo žádoucího umlčení. Velmi často bude nutno současně umlčet i jiné nepřátelské zbraně, hlavně ty, jejichž účinek pocítí četa s boku. Neboli dnešní jednotná organisace čety by tomuto úkolu stěží mohla vyhovět. Ostatně tato věc je zřejmá téměř při všech bojových cvičeních. V terénu, v blízkosti dobře organisovaného postavení nepřítele se najde málo míst, kde by bylo možno vniknout do nepřátelského postavení tak, abychom při tom nebyli s některé strany ohrožováni nepřátelskou palbou, nebo lépe řečeno, kde by jednotlivé čety mohly dobře využít terénu. A kde najdeme taková místa, musíme je projít pod ochranou co největšího počtu lehkých pěchotních zbraní, které máme s sebou, abychom se pak mohli vrhnout na nepřítele bez větších ztrát ve vlastních řadách. Lze počítat, že pro 1 pěší četou je zapotřebí nalézt alespoň jedno místo fronty, kde by mohla četa bez velkých ztrát proklouznout, jsouc chráněna alespoň s některé strany terénem. Ale při mírových bojových cvičeních lze vidět často tento obrázek: Četa útočí na nepřátelský odpor. Lehké kulometry se dostaly, kam až nejdále mohly, a zahájily palbu na zjištěné odpory. A tu se mezi palebnými postaveními těchto kulometů derou vpřed úderníci — a brzy brání vlastním kulometům ve výstřelu. Kosá palba k podpoře úderníků na některém důležitém bodě fronty je pak velmi často nemožná — a v poslední fázi útoku lze vidět příliš mnoho vojinů, kupících se tím více, čím více se blíží k nepřátelskému odporu. A je téměř nemožné nějakým způsobem je podporovat. Dnes není možný pouhý úder, nýbrž úder do poslední chvíle podporovaný palbou. Útočnou silou je především palba a pak pohyb. A takovou palbu nemůže dnešní jednotná četa vyvinout, poněvadž nemá k tomu prostředků. Záleží tu ovšem mnoho na vzájemné podpoře sousedních skupin a čet, ale tato podpora v poslední fázi útoku vyžaduje velmi dobrého a energického velitele čety, který na tuto okolnost již předem pamatuje a vše připraví.

5. Ještě obtížnější je velení jednotně organisované čety, má-li být uveden v soulad pohyb, palba a zároveň činnost granátníků. Je proto nutno hledat a zkoušet novou

a účelnější organizaci čety, která by byla vyzbrojena tak, aby v útoku i v obraně mohla za všech okolností řešit bojové úkoly samostatně. Neboli, bude nutno učinit především pěší četou pohyblivější, než byla dosud, a vybavit ji v dostatečné míře zbraněmi s plochou i strmou drahou střely.

Autor článku „Erfahrungen mit der Einheitsgruppe“ v čís. 22 Mil. Wochenblattu navrhuje, aby dnešní německá pěší rota měla organizačně přidělenou poločetu, mající těžké kulomety a lehké vrhače asi takového typu jako „Stockes“. V navrhované organizaci měla by rota 4—5 čet. Zároveň podává též autor podrobný návrh, jak organisovat četou:

a) Velitel čety s pomocným rojem (spojky) a 2 elitními střelci z pušky (pušky opatřené dalekohledem).

b) Zástupce velitele čety — zároveň velitel zbraní rasantních (2 družstva lehkých kulometů).

c) Poddůstojník — velitel zbraní se strmou drahou střely (družstvo granátů nebo granátometníků, asi 4—5 střelců z pušky a nosiči granátů).

d) Úderné družstvo (velitel poddůstojník), celkem 9 mužů, a to: 4 vyzbrojení puškou, 2 vyzbrojení kulometnými pistolemi, aby mohli střílet i za pohybu, 3 vyzbrojení protitankovými puškami (asi jako je vzor „Gerlich“).

Četa by pak měla: velitele, 3 velitele družstev a 28 mužů. Tato organizace by velmi ulehčila práci velitelům družstev, zato by byla obtížnější pro velitele čety a roty. Ale je nepochybné, že by taková četa byla schopna řešit samostatně každý úkol.

Výcvik poddůstojníků v plynové službě a plynových patračů u útvarů v německé armádě.

Speciálnímu výcviku v plynové službě je věnována v německé armádě velická pozornost. Plynový výcvik u útvarů řídí jako u nás důstojníci, odborně vycvičení v plynové službě, a ku pomoci mají poddůstojníky. Němci zavrhují také hromadný výcvik mužstva v boji s plynem a v obraně proti němu; odůvodňují to tím, že nováčci nikdy tímto způsobem nenabudou představivosti o působení chemických bojových látek. Nováčci jsou cvičeni v plynovém výcviku v malých skupinkách za vedení poddůstojníků-plynových odborníků, kteří jim vštěpují jen tolik vědomostí teoretických i praktických, kterých nováčci skutečně potřebují. Ovšemže tento výcvik je kontrolován a usměrňován plynovými důstojníky pluku a praporů. Němci se nikterak netají s tím, že tento způsob výcviku nováčků, kde hlavní úkol mají dobře vycvičení poddůstojníci a plynoví patrači, je mnohem lepší než hromadný výcvik nováčků. Záleží tedy mnoho na stupni výcviku plynových poddůstojníků a plynových patračů. Protože se jejich úkoly od sebe velmi liší, bude i výcvik plynových poddůstojníků odlišný od výcviku plynových patračů. V Mil. Wochenblattu čís. 14/1934 jest uveřejněn podrobný program výcviku v kurse plynových poddůstojníků a v kurse plynových patračů za řízení plynového důstojníka pluku a lékaře. Nebude na škodu, když se seznámíme s oběma programy blíže.

A. Kurs plynových poddůstojníků.

Do kursu vysílá každá rota 3 poddůstojníky a 3 náhradníky, tedy celkem 6 mužů, spojovací rota pluku 2 poddůstojníky a 2 náhradníky, celkem 4 muže. Větší počet účastníků kursu Němci nedoporučují od rot vysílat, poněvadž by se tím jen zdržoval zdárný výcvik. Je záhodno, aby se frekventantům kursu dostalo ještě před zahájením výcviku předběžné týdenní přípravy v plynové komoře. Odborný výcvik v kurse trvá měsíc a je volena pro něj taková doba, kdy je možno poddůstojníky u rot postrádat (má-li mužstvo na př. teoretický výcvik za řízení důstojníků). Výcvik musí být souvislý, poněvadž jinak by neměl významu. Provádí se čtyřikrát týdně podle tohoto celkového programu:

Vyučovací látka	Místo	Poznámka (potřebné nářadí a pomůcky)
Chemické bojové látky a jejich vlastnosti.	Učebna	Vzorky různých boj. chem. látek, obrázky z plynové terapie, obrázky účinků plynů zpuchýřujících a p.
Podmínky pro použití bojových chemických látek.	Učebna a kasární dvůr	Přístroje pro určení povětrnosti (anemometry), určování směru a síly větru a p.
Rozpoznání bojových chemických látek.	Okolí kasáren	Neškodné dráždivé látky, petrolej, ricinový olej, vzorky různých boj. chem. látek.
Ochranné přístroje a jejich použití.	Učebna	Masky, válečné náhražky masek, koňské a psi masky, ochranné kukly pro raněné na hlavě, ochranné oděvy, obrazy a řezy filtrů různých masek.
První pomoc otráveným (lékař).	Učebna	Chlorové vápno, lih, povzbuzující nápoje.
Ochrana zvířat, potravin, zbraní, výstroje, vozidel, spojovacího materiálu.	Učebna a kasární dvůr	2 koně s koňskou maskou, obročnice naplněná vlhkým senem anebo slamou, hadry namočené v petroleji k obalení nohou koní, chlorové vápno, celofán, mísy s vodou, olej, vůz, telefonní přístroje, stanový dílec.
Rozpoznání, určování a asanace zamořeného terénu.	Okolí kasáren	Ricinový a lněný olej, atrapy yperitové, výstražné tabulky, ochranné oděvy, lopaty, motyky, petrolej k polévání a zapalování, rozprašovače.
Příprava protiplynové obrany u roty. Chování za plynového útoku. Taktické cvičení.	Plastický stůl	Příprava terénu na plastickém stole (údolí, bažiny, okraje lesů, křižovatky, zamořené části terénu atd.). Chování na pochodu, při ubytování, v obraně, útoku, při plynovém útoku vlnovém, při střelbě plynovými střelami.
Rozhodčí služba a služba značkářů při cvičení v plyn. službě.	Plastický stůl a okolí kasáren	Dráždivé látky, žluté a zelené praporky, rozprašovače.
Zkoušení a udržování plynového materiálu.	Plynová komora	Poškození masky, hledání poškozených a netěsných míst, zasilání k opravám atd.
Zřizování úkrytů proti bojovým plynům. Zařízení úkrytu.	Vzorně vybudovaný ukázkový kryt v kasárnách.	Obrazy krytů, závěsy, potaš, poplachové zařízení, chlorové vápno, větráky, nouzové východy, detektory.

Vyučovací látka	Místo	Poznámka (potřebné nářadí a pomůcky)
Jak vytvořit pro cvičení s nováčky atmosféru zamořenou dráždivými látkami. Výcvik vojinů v prostoru zaplňovaném dráždivými látkami.	Plynová komora	Rakety s dráždivými látkami, dýmovničky, dýmové granáty atd. a jejich obsluha.
Jak vybírat a přizpůsobovat masky nováčkům. Jak cvičit výměnu filtrů a masek v otrávené atmosféře 4.	Plynová komora	Výběr a přezkušování bude cvičeno s nováčky některé roty. Rakety s dráždivými látkami.
Nasazování a snímání masek s nováčky v atmosféře zamořené dráždivými látkami.	V terénu zamořeném dráždivými látkami	Chování nováčků při netěsnosti masek, chyby při přizpůsobování masek. Potřeby pro přezkušování masek v zamořené atmosféře.
Jak desinfikovat plynový materiál.	Desinfekční komora	Potřeby k desinfekci, příprava desinfekčních a neutralizačních roztoků, použití kresolu a chinosolu, větrání.
Předpisy o ukládání, konzervování a udržování plynového materiálu.	Učebna	Příslušné výňatky z předpisů, otištěné a dané žákům.
Vedení evidenční knihy plynového materiálu u setniny. Praktické příklady. Hospodaření s plynovým materiálem u rot. Účtování.	Učebna	Evidenční kniha, vzor vedení knihy, výměna plyn. materiálu, zasilání k opravám, pořádek v rotním skladu plynového materiálu. Ukládání a konzervování masek.
Kryty na obranu civilního obyvatelstva proti bojovým chemickým látkám.	Exkurse do některého civilního krytu	Poučení a ukázka zařízení krytu, těsnost, prostředky poplachové, hasicí náčiní, neutralizační roztoky a p.
Úkoly plynových poddůstojníků u rot při výcviku (plynový poddůstojník v úloze odborného pomocníka velitele roty a v úloze instruktora plynového výcviku u roty).	Učebna	Směrnice pro využití odborných znalostí pro službu u roty. Směrnice pro postup plynového výcviku u mužstva. Hlavní chyby při výcviku v plynové službě.
Zkoušky poddůstojníků plynové služby.	Učebna	Otázky z veškeré látky vyučovací.
Taktické cvičení, spojené s cvičením v plynové službě (fungují všichni plyn. poddůstojníci a plyn. patrachi). Při cvičení ukázat: Zjištění zamořeného terénu, jeho označení a asanace. Chování vojsk za leteckého bombardování plynovým střelivem. Přechod pásma	Cvičiště	Cvičení se zúčastní všichni nováčci praporu jako diváci. Výklad jim podá plynový důstojník praporu (výhodné použití megafonů).

Vyučovací látka	Místo	Poznámka (potřebné nářadí a pomůcky)
zamořeného plynem v pohybném boji. Práce asanačních hlídek v ochranném oděvu (s chlorovým vápnem). Ochrana koní (praktická ukázka). Označení zamořeného terénu výstražnými tabulkami. Brání vzorků plynu.		
Film o protiplynové obraně.	Kino	Promítání filmu pořízeného voj. správou (III. díl), obrazy účinků různých druhů boj. plynů, filmy z odborných plynových kursů atd.

B. Kurs plynových patračů.

Pro službu plynových patračů je nejlépe vybrat z nováčků ty, kteří se pro to skutečně hodí (dělníci z chemických továren, rolníci, lesníci, kteří jsou obeznámeni dobře s různými přírodními úkazy atd.) a jichž nebudeme potřebovat ke školení na budoucí poddůstojníky. Do kursu vysílá každá rota 6 mužů (od každé čety 2) a spojovací čety po 2 mužích. Je dobře nejprve nováčky vybidnout, kdo se dobrovolně hlásí k této službě a má o ni zájem. Hlavní důraz je nutno klást na praktický výcvik. Jako cvičitelů použijeme s výhodou poddůstojníků-absolventů odborného plynového kursu u útvaru. Protože je výcvik patračů větší měrou praktický, trvá i jejich kurs kratší dobu než kurs plynových poddůstojníků. Teoretické školení je omezeno na nejmenší míru.

Celkový program výcviku v kurse plynových patračů u útvaru (viz Mil. Wochenblatt čís. 14/1934):

Vyučovací látka	Místo	Poznámka (potřebné nářadí a pomůcky)
Bojové chemické látky, jejich vlastnosti a použití.	Učebna	Vzorky různých boj. chem. látek, obrázky, z plynové terapie, obrázky účinků plynů zpuchýřujících a p.
Povětrnostní a terénní podmínky pro použití bojových chemických látek.	Učebna a okolí kasáren	Přístroje k určení povětrnosti (anemometry), určování směru a síly větru různými způsoby atd.
Příznaky zasažení různými druhy bojových chemických látek. První pomoc a jak zacházeti s nemocnými (lékař).	Učebna	Obrazy, chlorové vápno, lih, povzbuzující nápoje.
Materiál pro individuální ochranu proti bojovým chemickým látkám, používaný v německé armádě.	Učebna	Různé druhy masky, kyslíkový přístroj, ochranný oděv atd.
Cvičení čichu.	Učebna	Se zavázanýma očima rozpoznávat čichem různé látky (mýdlo, chléb, petrolej, uzennina, naftalin atd.).

Vyučovací látka	Místo	Poznámka (potřebné nářadí a pomůcky)
Cvičení s maskami a s ochrannými přístroji.	Plynová komora	Různé druhy masek.
Úkoly plynových patračů u roty (obzvláště označování zamořeného pásma, nalezení průchoďů, spolupráce s asanačními oddíly).	Plastický stůl	Stručné úkoly patračů za různých bojových situací u roty.
Praktický výcvik v terénu: Posuzování a zjišťování atmosférických poměrů vzhledem k plynové službě. Vyhledávání nebezpečných míst v terénu. Chování za plynových útoků. Asanační práce v terénu. Popis terénu a odhad vzdálenosti v masce (ochranném přístroji).	Cvičiště	Přístroje (anemometr, směrovka pro stanovení směru větru atd.). Ochranný oděv, nářadí pro asanaci.
Praktický výcvik v terénu: Plynová patračí v úloze značkářů při bojových cvičeních.	Cvičiště	Dráždivé látky, kouřové granáty, vlajky, dýmovníčky.
Praktický výcvik: Úprava sklepů, krytů atd. pro obranu proti plynovému.	Cvičný úkryt	Veškeré potřeby a zařízení uvnitř krytu, obsluha (větráky, závěsy atd.).
Praktický výcvik: Ochrana potravin, zbraní, zvířat.	Kasárni dvůr	Koně s koňskou maskou, obročnice se senem napuštěným neutral. roztokem, chlorové vápno, celofán, hadry namočené v petroleji k obalení koňských nohou atd.
Praktický výcvik: Asanace terénu.	Cvičiště	Ochranné oděvy a potřebné přístroje a nářadí.
Úkoly plyn. patračů u roty.	Plastický stůl	Úkoly podle situací.
Činnost plyn. patračů při bojovém cvičení v rotě.	Cvičiště	V rámci cvičení roty. Patračí označení bílou páskou na levém zápěstí.
Zkoušky plyn. patračů při bojovém cvičení v rotě.	Učebna a cvičiště	Přezkoušení z veškeré látky.

Z těchto programů je vidět, že se Němci velmi pečlivě starají o plynovou službu u nejmenších jednotek. Bylo by záhodno, abychom i my věnovali tomuto výcviku náležitou pozornost.